

Uvod

Za tednik Družina že od leta 2003 pripravljam izletniške reportaže po planinskih, pohodniških in romarskih poteh. Čeprav sem jih v osmih letih in pol napisal že okrog dvesto, zamisli zanje še dolgo ne bo zmanjkalo, saj imamo v naši državi okrog osem tisoč kilometrov označenih planinskih poti. Zaradi dobrega odziva na reportaže smo leta 2007 pripravili njihov izbor in ga objavili v knjigi planinskih izletov za štiri letne čase. Knjiga je že pred časom pošla, zato je tokrat pred vami njeno nadaljevanje z 52 novimi izleti – z enim za vsak teden v letu.

Tudi tokrat sem se podal v vse slovenske škofije, opisal nekaj znanih izletniških točk in nekaj takih, za katere morda še niste slišali. Včasih je bila pot tako dolga, da me je tudi v dolgih poletnih dneh na koncu lovila noč, drugič sem si privoščil le kratek sprehod, na katerega bi brez bojazni lahko vzel tudi svoje otroke. Vedno pa sem pazil, da so izleti čim bolj ubrani z dogajanjem v naravi.

V uvodu prve knjige planinskih izletov za štiri letne čase sem ugotavljal, da je moja majhna domovina v resnici zelo velika. V teh štirih letih se je moje spoznanje o tem še okrepilo. Čim več izletov je za mano, tem bolj ugotavljam, kako slabo poznam deželo, v kateri živim že od rojstva.

Zasnova vodnika

Morda se tudi vi sprašujete, kam bi šli na izlet v snegu, na kateri dvatisočak bi se brez večjih težav povzpeli poleti in na katerih planinskih poteh pomlad in jesen obilno razkazujeta svoje čare? Da bi lažje našli odgovore na ta vprašanja, sem izlete razvrstil po letnih časih. Tako spomladi sledimo cvetju in nežnemu zelenilu, ki se iz nižin počasi selita v višave. Poleti se čez planinske trate in pašnike vzpnemo na skalnate vrhove. Jeseni se znova spustimo niže in se potopimo v barvite gozdove. Pozimi pa ubiramo poti, ki so v normalnih razmerah primerne za kratke in mrzle dni. To seveda ne pomeni, da zimski izleti niso zanimivi poleti, spomladanski jeseni in jesenski spomladi. Na izlete iz hladnejših mesecev se lahko odpravimo tudi v toplejših delih leta, obratno pa to pogosto ni mogoče. Pri načrtovanju izleta

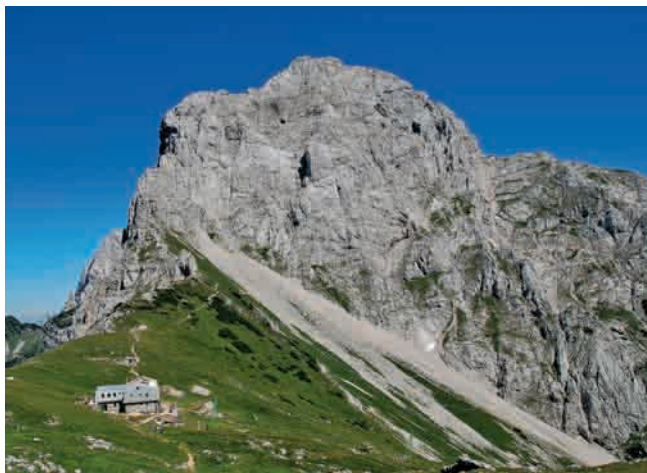

moramo vedno upoštevati trenutne razmere. V zelo visokem snegu je tudi zimske izlete pametno preložiti za nekaj časa.

Vsakemu izletu so namenjene štiri strani, na katerih jih skušam čim bolj nazorno predstaviti s sliko in besedo. Zavestno sem se izognil razvrščanju po višini, težavnosti, dolžini hoje ali kakšni drugi lastnosti, saj nam vrednotenje, ki pelje v tekmovalnost, po nepotrebnem kali veselje ob sproščenem pohajkovanju po naravi.

Na začetku vsakega izleta je navedenih nekaj osnovnih podatkov. Ker se tako ali tako preveč vozimo, za **izhodišče** praviloma ne navajam zadnje točke, do katere bi še lahko prilezli z avtom. Kje pa se bomo nahodili, če ne na izletu?

Višinska razlika med izhodiščem in vrhom govori o naporosti izleta. Vendar ne pove vsega, saj se poti zelo razlikujejo: nekatere se brez ovinkarjenja poženejo navkreber, druge se neprenehoma vzpenjajo in spuščajo.

Pri razmisleku, ali bomo kos posamezni poti, moramo upoštevati tudi **dolžino vzpona**. Pri tem podatku sem se opiral na navedbe v planinskih vodnikih, na napise na kažipotih, predvsem pa na svojo uro. Navedeni časi, v katere niso všteti daljši postanki, so seveda le približni, saj na hitrost hoje vpliva vrsta dejavnikov: od telesne pripravljenosti do tega, ali hodimo sami ali v skupini. Pri vsakem izletu moramo dolžini vzpona prišteti še čas, potreben za vrnitev do izhodišča. Čeprav je spust v dolino ponavadi precej krajši od vzpona, lahko rečemo, da smo na vrhu šele na polovici poti.

Kratek opis poti prinaša nekaj osnovnih podatkov o poti, ki je podrobneje predstavljena v nadaljevanju. Ker so v knjigi večinoma lažji izleti po označenih planinskih poteh, težavnostna

stopnja ni posebej navedena. Morebitne nevarnosti in težave so podrobneje opisane v nadaljnjem besedilu.

Zemljevid ni nujno potreben, je pa koristen. Z njim dobimo popolnejši vtis o poteku poti, hitreje najdemo izhodišče, na vrhu pa se lažje orientiramo po okoliški pokrajini.

Na izlete najpogosteje odhajamo v soboto in nedeljo. Da na dan Jezusovega vstajenja ne bi ostali brez zakramenta evharistije, je nad majhnim zemljevidom Slovenije (v njem je označena približna lokacija izleta) navedeno, kje gremo lahko **k maši**.

Osnovnim podatkom sledi **podroben opis izleta**. Ker je knjiga zasnovana kot vodnik, sem največ prostora namenil opisu poti. Da pa besedilo ne bi bilo preveč suhoparno, sem ga popestril z opisi pokrajine in srečanj z živalmi, z zgodovinskimi in zemljepisnimi zanimivostmi ter s krajšimi razmišljanji.

Čeprav sem si med hojo delal izčrpne zapiske ter podatke preverjal v planinskih vodnikih in v pogovorih z domačini, sem morda pri kakšnem izletu kaj pomembnega izpustil in kaj nepomembnega poudaril. Pa tudi planinske poti so živ organizem. Vihar prevrne drevo z narisano markacijo, hudournik odnese stezo, domačini naredijo gozdno cesto, na robu travnika zraste počitniška hišica – in že je vse drugače kot takrat, ko sem prehodil pot. Zato je lahko ta knjiga le opora pri načrtovanju izleta. Vi sami morate presoditi, ali je posamezen izlet varno izvedljiv glede na trenutne razmere na poti, glede na vreme, vaše izkušnje ter vašo telesno in duševno pripravljenost. Avtor knjige in založba ne prevzemata nobene odgovornosti za nesreče in težave, ki jih utegneta doživeti na izletih, opisanih v tej knjigi.

Varnost

Na izlete hodimo zato, da bi se sprostili in kaj prijetnega doživeli. Toda hoja po ozkih stezah, ob prepadnih robovih, po zasneženih strminah in razbeljenem skalovju prinaša tudi nevarnosti. Največ nesreč v gorah se zgodi zaradi podcenjevanja nevarnosti in težavnosti poti, zaradi precenjevanja lastnih sposobnosti ter zaradi neprimerne opreme. Za svojo varnost moramo poskrbeti sami. Ob nepremišljenosti nas ne bo mogel nihče obvarovati nesreče.

6 Pri načrtovanju izleta moramo stvarno oceniti svojo **telesno pripravljenost**. Najslabše je, če za dolge mesece opustimo gibanje, potem pa jo sredi poletja z veselo družbo v navadnih športnih copatih in s preveč kilogrami okrog pasu mahujemo na Triglav. Kdor tako ravna, je resen kandidat za črno kroniko in helikopterski prevoz v bolnišnico. Če pa smo nasprotno tudi pozimi telesno dejavni in proti poletju počasi dvigamo zahtevnost izletniških ciljev, nam bodo tudi daljše in zahtevnejše poti povzročile malo trpljenja in prinesle veliko zadovoljstva.

Čeprav pogosto slišimo in beremo o potrebni **planinski opremi**, ne bo odveč še nekaj besed o njej. Najpomembnejši so visoki planinski čevlji z nasekanim podplatom. Ti nam bodo prišli prav tudi na krajših izletih, nikakor pa se brez njih ne odpravljajmo v visokogorje. Priporočljive so pohodne palice, ki nam lahko precej olajšajo vzpone in strme spuste. V visokogorju imejmo tudi poleti v nahrbtniku vetrovko, kapo in rezervna

oblačila. Na daljše izlete vzemimo dovolj hrane in pijače. Žeja, ki je nimamo s čim pogasiti, nam lahko na dolgih in vročih poletnih turah pošteno zagreni življenje. Na pot je dobro vzeti batrijsko svetilko, žepni nož in mobilni telefon, poleti pa tudi kremo za sončenje in sredstvo proti klopotom.

Pri načrtovanju izleta upoštevajmo **trenutne razmere in vremensko napoved**. Po obilnem sneženju utegnejo biti zimski izleti neizvedljivi. V dežju ali takoj po njem se lahko blatne poti spremenijo v nevarne drsalnice, strma travnata pobočja pa v smrtonosno past. Nevihte v visokogorju si zanesljivo ne bomo želeli doživeti še enkrat. Na poletni izlet se odpravimo v zgodnjih jutranjih urah. Na daljše in zahtevnejše izlete pojdemo le v zanesljivem vremenu.

Na koncu bi se tudi tokrat rad zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali, da je knjiga zagledala luč sveta: odgovornim pri Družini, ki podpirajo moja potepanja po Sloveniji, in domačim, ki potrpijo marsikateri dan brez mene.

Še naprej vam želim veliko prijetnih izletov po naših planinskih in pohodniških poteh. Upam, da vam bo tudi ta knjiga pri tem v pomoč.

ANDREJ PRAZNIK

V Žireh, na zadnji dan rožnika 2011

Cvetoči travniki na Bevkovem vrhu

pomlad
IZLETI

KAZALO

Banjška planota	51-53
Bašelj	217
Begunje na Gorenjskem	109
Begunje pri Cerknici	177
Begunjski vrh	97-99
Begunjščica	109-111
Bela peč	59-61
Bevkov vrh	15-17
Blato (planina)	81
Bogatin	77-79
Bogojina	27-29
Boskovec	65-67
Brana	85-87
Bresterniški jarek	197
Bricnik	139-141
Bukovniško jezero	27-29
Celje	159, 161
Celjska koča	161
Cicelj	147-149
Cojzova koča na Kokrskem sedlu	93, 94, 95
D	
Dom na Kalu	157
Dom na Kofcah	73, 75
Dom na Komni	77, 79
Dom na Poreznu	123, 125
Dom planincev v Logarski dolini	105
Dom Valentina Staniča	97, 98, 99
Dornberk	167
Dovje	69
Dovška Baba	69-71
Draga (dolina)	109
Dragov dom na Homu	183
Drežniške Ravne	101
G	
Gabrje	201
Goli vrh	119-121
Golte	65-67

Gomila	135-137
Gora Oljka	35-37
Gorjanci	201-203
Gotenica	143, 145
Goteniški Snežnik	143-145
Gradišče pri Slovenj Gradcu	55
Grahovše	59
Grintovec	93-95
Grmada (nad Celjem)	159-161
Grmada (nad Polhovim Gradcem)	31-33

H	
Hleviška planina	193-195
Hom	181-183
Hrastnik	155
Hrastovlje	173

226

I	
Idrija	193
Iztokova kočča pod Golaki	127, 128

J	
Jamnik	43-45
Jelendol	73
Jelovice	151-153
Jezerško	119, 121
Jurkova kočča na Lisci	13
Juršče	19

K	
Kamniška Bistrica	85, 93
Klobuk	155, 157
Kočča na Hleviški planini	193, 195
Kočča na Kamniškem sedlu	85, 86
Kočča na Klemenči jami pod Ojstrico	105, 106
Kočča na Petrovem Brdu	123
Kočča na planini pri Jezeru	81, 82
Kočča na Žavcarjevem vrhu	199
Kočča pod Bogatinom	77
Kočča pod Kremžarjevim vrhom	55, 57
Kočča pri Savici	77
Kočevska reka	143, 144, 145
Kolovrat	221, 222
Konjiška gora	47-49
Košuta	73-75

Krakovo	11
Krasji vrh	101-103
Kremžarjev vrh	55-57
Križna gora (nad Podkrajem)	23-25
Križna gora (nad Škofjo Loko)	209-211
Krma	97
Krstenica	81-83
Kršičevc	19-21
Kubed	173, 175

L lačna	173-175
Lašček	51-53
Lisca	11-13
Logarska dolina	105
Lokovec	51

M ahavšček	77-79
Mala Gora	189-191
Mala Mojstrovka	89-91
Mali Golak	127-129
Medvižica	185-187
Mozirska koč na Golteh	65, 67
Mrzlica	155-157
Muta	139

N araplje	151
-----------------------------------	------------

O strež	39-41
Ostrič	185-187
Ovsiše	43

P ečovniška koč a	159, 161
Petrovo Brdo	123
Planina nad Vrhniko	205-207
Planinska koč pri Sv. Ani na Mali gori	189, 191
Planinski dom na Gori Oljki	35, 37
Planinski dom na Mrzlici	155, 157
Planinski dom pri Gospodični na Gorjancih	201, 202
Podgorci	135
Podkraj	23
Pokljuka	113

Polhov Gradec	31
Polzela	35
Porezen	123-125
Predmeja	127
R avenska Kočna	119
Razušica	185-187
Reber	221-223
Renke	39
Ribnica	189
Roblekov dom na Begunjščici	109, 111
Rudno polje	113
²²⁸ S avski ribnik	135, 136
Senožeti	147
Slovenske Konjice	47
Snovik	163
Sovodenj	15
Steklasova pohodna pot	131-133
Stjenkova kočna na Trstelju	167, 169
Stolpnik	47-49
Strelovec	105-107
Sv. Ana nad Ribnico	189-191
Sv. Bolfenk	151-153
Sv. Lovrenc	217-219
Sv. Miklavž (nad Senožetmi)	147-149
Sv. Miklavž na Gori	163-165
Sveti Duh	23-25
Š entrupert	131, 132, 133
Šešče pri Preboldu	181
Škabrijel	213-215
Škofja Loka	209
Špičasto Stražišče	177-179
T ojzlov vrh	197-199
Tončkov dom na Lisci	13
Trdinov vrh	201-203
Trojane	221, 222
Trstelj	167-169

V elika Špička	177-179
Veliki vrh (Begunjščica)	111
Veliki vrh (Košuta)73-75
Vinski vrh (Vimperk)35
Viševnik	113-115
V Lazu (planina)81-83
Vrhnika205
Vršič89
Z agorica	149
Zagrad (Celje)	159
Zagrad (Golac)	185
Zgornje Jezersko	119
Ž avcarjev vrh	197-199
Žekovec65

ZBIRKA: **Družinski vodniki**

NASLOV KNJIŽNEGA DELA: **Planinski izleti za 4 letne čase 2**

AVTOR BESEDILA: **Andrej Praznik**

AVTORJA FOTOGRAFIJ: **Ana in Andrej Praznik**

© ZA SLOVENSKO IZDAJO: **Družina d.o.o.**

IZDAJA: **prva**

IZLETE IZBRAL IN UREDIL: **Andrej Praznik**

JEZIKOVNI PREGLED: **Marija Bratina in Ana Pavlek**

GRAFIČNA PRIPRAVA: **Robert Debevec, Družina d. o. o.**

OBDELAVA FOTOGRAFIJ ZA TISK: **Tadej Pirnovar, Družina d. o. o.**

231

IZDALA IN ZALOŽILA: **Družina d. o. o.**

ODGOVARJA: **Tone Rode**

TISK: **Tiskano v Sloveniji**

NAKLADA: **3.000 izvodov**

LJUBLJANA, 2011

Vse informacije o knjigah založbe Družina

najdete na spletni strani: www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

796.52(497.4)(036)

PRAZNIK, Andrej

Planinski izleti za 4 letne čase 2 / Andrej Praznik;
[avtorja fotografij Ana in Andrej Praznik].

- 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2011

ISBN 978-961-222-676-3

257024256